

Nr 213.

Av herr **Hansson** i Skediga, *angående beredande av möjlighet för jordbruksarbetare att erhålla lån till övertagande av jordbruk på arrende.*

Statsmakterna ha under de senare åren på åtskilliga områden vidtagit åtgärder, som varit ägnade att underlätta och stödja de enskilda medborgarnas verksamhet. Som exempel kunna nämnas skolor för yrkesutbildning och stipendier för fortsatta studier. Medel i form av billiga lån ha ställts till småindustriens förfogande. Genom förmedling av egnahemsnämnderna finnas möjligheter för kunniga och därtill lämpliga personer att skaffa sig mindre jordbruk. Lån till bostäder och bostadsförbättringar kunna på goda villkor erhållas genom egnahemsstyrelsen och statens byggnadslånebyrå.

Möjligheterna att få hjälp och stöd av staten äro således av de mest skiftande slag. På ett område har emellertid ett förbiseende skett. En duktig och energisk jordbruksarbetare saknar alltjämt möjlighet att erhålla lån eller bidrag för att övertaga ett jordbruk på arrende. Ännu finnas många unga jordbruksarbetare kvar på landsbygden, som gärna vilja fortsätta sitt fäderneärvda yrke. Det är givet att de duktigaste och bästa av dem ej känna sig tillfredsställda med att alltid arbeta i andras tjänst, utan de önska bliva självständiga jordbrukare. För att övertaga en arrendeledig gård behövas emellertid kontanta medel till inköp av djur, utsäde och redskap. Det ställer sig ofta mycket svårt att uppbringa detta startkapital. Lån kunna naturligtvis erhållas i bankerna mot borgen, men ej sällan är det omöjligt att få godkända borgensmän, och även om detta skulle lyckas, lämnas lånen på hårda villkor. Följderna av dessa svårigheter ha blivit, att de företagsammaste arbetarna lämnat jordbruket och landsbygden och sökt sig till andra yrken. Det är ofrånkomligt, att ett urval ägt rum, som berövat jordbruket mycket av dess bästa arbetskraft.

Ännu för några årtionden sedan fanns det vissa möjligheter för arbetarna inom jordbruket att bli egna företagare genom att övertaga dagsverks-
torp, som krävde relativt ringa kapital. Denna institution har numera försvunnit. Samtidigt har utvecklingen gått därhän, att allt större kontanta insatser fordras för att övertaga ett arrende. Det vore därför utomordentligt värdefullt om möjligheter till lån på goda villkor stode öppna för dessa unga driftiga jordbruksarbetare. Lånen borde löpa med låga räntesatser och små eller inga amorteringar under de första åren. Som säkerhet skulle ställas de inköpta inventarierna och de personliga insatserna.

Möjligen kunde en viss del av lånen utgå som premiebidrag. Hela verksamheten skulle omhänderhavas av egnahemsstyrelsen och länens egnahemsnämnder.

Med anledning av vad jag sålunda anfört vill jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära skyndsam utredning om att möjligheter öppnas för unga, driftiga jordbruksarbetare att på billiga villkor erhålla lån till övertagande av jordbruk på arrende.

Stockholm den 23 januari 1943.

K. E. Hansson,
Skediga.
